

FRIC

– et nyt center finansieret af Danmarks
Grundforskningsfond

Af Centerleder, professor David Lando

Den 1. april 2012 åbnede Center for Finansielle Friktioner (FRIC) på CBS' Institut for Finansiering. FRIC er et såkaldt Center of Excellence bevilget af Danmarks Grundforskningsfond. Bevillingen er på 48 millioner kroner over 6 år, og dertil kommer en høj grad af medfinansiering fra CBS, som for eksempel stiller lokaler til rådighed og dækker lønudgifter til alle faste videnskabelige medarbejdere i centeret. Centeret består i øjeblikket af 5 faste medlemmer, som er tilknyttet Institut for Finansiering på CBS, et medlem fra Økonomisk Institut på KU og tre medlemmer tilknyttet universiteter i udlandet. Derudover er der i øjeblikket 14 videnskabelige medarbejdere (adjunkter, post.docs, ph.d. studerende, videnskabelige assistenter, studentermedhjælpere), hvis arbejde helt eller delvist finansieres af centeret.

Efter år 5 vil FRIC blive grundigt evalueret, og hvis evalueringen falder tilfredsstillende ud, vil bevillingen kunne forlænges i 4 år, så centerets samlede levetid bliver 10 år. Det er et af hovedformålene med bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond at tilskynde bevillingshaveren til at tænke langsigtet, og det giver den lange levetid fin mulighed for. Men hvad er det egentlig FRIC forsker i? Hvad er centerets mission i det hele taget? Og hvilken interesse kan studerende i FAMØS' læzerskare have i centeret? Det vil jeg prøve at svare på nedenfor, og hvis du synes det hele lyder interessant, har du måske også interesse i at kigge på det jobopslag, som runder artiklen af.

Hvad er finansielle friktioner?

Forskning i finansiell økonomi går i vidt omfang ud på at forstå sammenhængen mellem finansielle aktivers risiko og deres pris. I velfungerende markeder kan man fokusere sin analyse på de betalingsrækker, som aktiverne leverer, og på investorers holdning til risiko, dvs. hvor meget kompensation de kræver for at bære forskellige former for risici. I velfungerende markeder kan man endda nogle gange klare prisfastsættelsen uden at kende investorers holdning til risiko. Visse instrumenter kan nemlig prisfastsættes 'ved arbitrage', dvs. ved at replikere deres betalingsstrømme ved hjælp af andre instrumenter i markedet, hvis pris man kan observere. Her bruger man det tætteste på en naturlov, der findes i økonomi, nemlig 'Law of One Price' - ting, der giver det samme, koster det samme. I andre metoder prisfastsætter man et finansielt aktiv ved både at se på dets (risikofyldte) betalinger og på investorers holdning til risiko. Den såkaldte Capital Asset Pricing Model (CAPM)⁸ er et berømt eksempel på dette. Den finansielle krise har bragt fornyet fokus på en række andre faktorer, som også er afgørende for prisdannelsen i finansielle markeder. Blandt disse faktorer er aktivernes omsættelighed (likviditet), finansielle markedsdeltageres adgang til funding, modpartsrisiko og deraf følgende krav om sikkerhedsstillelse i forbindelse med handel, samt kapitalkrav for finansielle institutioner. Særligt i krisetider kan disse finansielle friktioner betyde, at Law of One Price bryder sammen for visse aktivklasser, og der er empirisk belæg for, at en udvidet CAPM model, der inddrager likviditetsrisiko, klarer sig bedre end standard CAPM-modellen. Endvidere kan finansielle rådgivere, eksperter og visse type af finansiell regulering påvirke priser i markedet og måske forårsage flokadfærd og prisbobler.

⁸Denne møder du på kurset **Fin1**, red.

Centerets forskningsområde er den teoretiske og empiriske analyse af disse fænomener og implikationerne for design og regulering af finansielle markeder. Helt konkret er centerets teoretiske og empiriske forskning for eksempel relevant for at forstå, hvilken betydning transaktionsskatter eller forbud mod kortsalg af aktier kan have for prisdannelsen i markedet.

Ambitionen

Vi håber med FRIC at befæste CBS' position som et centrum for forskning i finansiell økonomi i europæisk topklasse. Det betyder helt konkret, at vi skal producere forskning i toptidsskrifter, men vi ønsker også at producere forskning, der tager udgangspunkt i virkelige problemer. FRIC forsøger, blandt andet med sin Practitioner Seminar Series, at holde en tæt dialog med folk, som arbejder i markederne, så forskerne kan inspireres til at arbejde med relevante og grundlæggende problemstillinger. Selvfølgelig skulle FRIC også gerne bidrage til, at vi uddanner endnu bedre kandidater i finansiering. Hvis kandidater under deres studier har mødt dygtige og inspirerende forskere, som kan formidle deres viden og analytiske tankegang, så bliver kandidaterne ikke alene bedre forskere - de bærer også kvalitet og viden med sig videre ud i den finansielle sektor.

Studerende i finansiell økonomi i Danmark er i den gunstige situation, at vi for første gang har et stærkt og aktivt miljø inden for dette område. Der har aldrig før været bedre muligheder for at tage kurser og få kompetent vejledning inden for en bred vifte af emner i finansiering. Det er bare med at udnytte denne mulighed ved at deltage i nogle af aktiviteterne og måske endda ved at søge på det jobopslag, som jeg vil runde artiklen af med.

Et jobopslag

Det er en meget vigtig mission for FRIC at give unge forsker-talenter mulighed for at udvikle sig på et sted, som er med på forskningsfronten. FRIC vil løbende få behov for at ansætte dygtige studerende til at hjælpe etablerede forskere med for eksempel datarensning, beregningsarbejde, modelimplementering og litteratursøgning. Så i stedet for at søge studenterarbejde ude i erhvervslivet, så ville et job som studentermedhjælp ved FRIC måske være en spændende mulighed? Typisk vil man skulle levere 10-15 timer om ugen, men med fleksibilitet til at disponere sine timer både inden for ugen og hen over uger. Den idelle profil har taget nogle kurser i finansieringsteori, kan lide at arbejde med data og med implementering af modeller i for eksempel Excel, Matlab, R og SAS. Han eller hun formulerer sig klart skriftligt og mundtligt og har opnået høje karakterer i de fleste fag. Vi tilbyder et studenterjob, som giver mulighed for at se om en forskerkarriere kunne være interessant, og som måske kan give inspiration til specialeskrivningen. Hvis du synes dette lyder interessant, så send en (elektronisk) ansøgning med CV og eksamensudskrift til Centerkoordinator Julie de Molade på fric@cbs.dk, så den er os i hænde senest 18. januar, 2013. Du kan læse mere om centret på vores hjemmeside, www.fric.dk, hvor du også kan skrive dig på vores mailingliste og holde dig orienteret om fremtidige arrangementer.